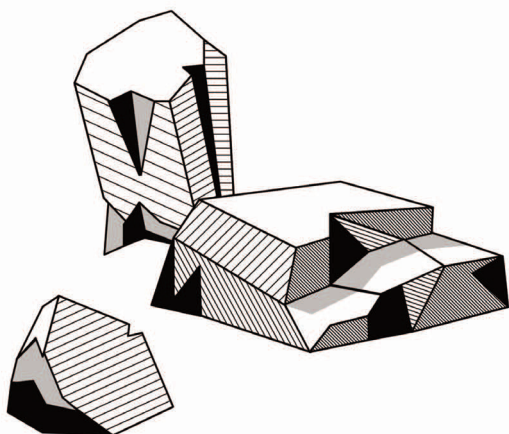

#7: Werk samen aan het wegnemen van belemmeringen

Er zijn voor alle partijen nog onduidelijkheden over de warmtetransitie. Bijvoorbeeld over de technische mogelijkheden en de voor- en nadelen daarvan. Of over de kosten en financiering van de nieuwe infrastructuur en verbouwingen. Soms komt dit door een gebrek aan kennis of kant- en-klare oplossingen; soms wordt nog aan oplossingen gewerkt (zoals financieringsmodellen en verduurzamingsarrangementen per woningtype). Hier zijn afspraken over gemaakt in het ontwerp van het Klimaatakkoord.

Zolang deze onduidelijkheden bestaan, kunnen ze zorgen voor belemmeringen. Zowel in het participatieproces (mensen haken af) als het besluitvormingsproces (er kan geen besluit worden genomen). Maak helder wat al wél kan gebeuren en zorg er samen met andere partijen voor dat er duidelijkheid komt over de technische en financiële mogelijkheden.

De toepassing

- Zorg ervoor dat je beschikt over de meest actuele informatie over de technische, financiële en juridische randvoorwaarden waarbinnen wordt gewerkt, zoals afgesproken in het ontwerp van het Klimaatakkoord.
- Geef zoveel mogelijk duidelijkheid aan bewoners over wat er al bekend is en wat nog niet. Bijvoorbeeld over financieringsmogelijkheden en technische oplossingen.

Tip: Kijk bijvoorbeeld op de website van het nationale programma 100aardgasvrijewijken.nl of die van het [expertisecentrum warmte van RVO](https://www.expertisecentrumwarmte.nl).

- Werk samen met andere partijen aan oplossingen die duidelijkheid scheppen:
 - Breng in de Regionale Energiestrategie (RES) vraag en aanbod van duurzame energie in kaart. Deze RES geeft alle partijen duidelijkheid over mogelijkheden en afspraken binnen de regio en vormt het uitgangspunt voor wat er op gemeentelijk en wijkniveau kan worden gerealiseerd.
 - Zorg samen met het Rijk, provincies en marktpartijen voor aantrekkelijke financieringsmodellen en benut daarbij wat al kan.
- Werk binnen uw eigen gemeentelijke organisatie aan duidelijkheid en randvoorwaarden:
 - De energietransitie kan consequenties hebben voor de woonlasten van bewoners. Stel met de gemeenteraad vast welke invloed je hierop kunt en wilt uitoefenen, bijvoorbeeld in prestatieafspraken die gemeente, woningcorporaties en huurdersorganisaties maken in het kader van de woonvisie.
 - Stel met relevante betrokken partijen eisen aan warmteprojecten. Bijvoorbeeld een percentage eigenaarschap of verplichting tot participatie door bewoners.
 - Geef ruimte aan bewoners om hun eigen oplossingen naar voren te brengen. Hiervoor kunnen zij ook een coöperatie oprichten; organiseer het collectief waar kan, bied ruimte voor individuele initiatieven.

In de praktijk

In Culemborg heeft een groep bewoners zelf een warmtenet in eigendom gekregen en daar wijkwarmtebedrijf Thermo Bello voor opgericht. Een bewonerscollectief nam een bestaand warmtenet, dat warmte uit een drinkwaterbassin onttrekt, over van het drinkwaterbedrijf. De bewoners wisten de technische prestaties afgelopen jaren verder te verbeteren.

De volgende stap

Deze les is één van de zeven uitkomsten van een Community of Practice. Lees de inleiding van de lessen voor context en de overige lessen voor meer inzichten. Meer weten? Kijk ook naar:

- Het kennisdossier 'Aardgasvrije wijken' van Platform31. Hierin staan diverse voorbeelden van financieringsmogelijkheden en technische oplossingen.
- Op de website van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn) is per gemeente te vinden welke Stimuleringsleningen beschikbaar zijn.
- Bij Energiebespaarlening is informatie te vinden voor individuele eigenaren, maar ook voor VvE's.